

2012-03-14 07:00 CET

Gymnasiekillar hellre smarta än ambitiösa

Unga män i gymnasieskolan vill gärna uppnå bra studieresultat – men verka som om de inte ansträngt sig. Det har Anne-Sofie Nyström sett när hon i en avhandling undersökt gymnasieelevers förhållningsätt till skolarbete. Hon har ställt frågan hur det kommer sig att pojkar och unga män överlag har lägre utbildningsresultat än flickor och unga kvinnor.

En återkommande förklaring till att unga mäns studieresultat är sämre än unga kvinnors har varit att ungas föreställningar om maskulinitet inte är förenliga med disciplinerat skolarbete. Just nu pågår en diskussion inom forskarvärlden, bland politiker och praktiker om hur vi bör förhålla oss till detta. Är unga mäns strukturella underprestation något vi bör göra något åt? Och i så fall, gäller detta unga män överlag och hur skulle detta mönster kunna förändras?

I en utbildningssociologisk studie undersöker Anne-Sofie Nyström vad prestationer, lärande och engagemang i gymnasieskolan betyder för unga mäns självbilder och de identiteter de tillskrivs av jämnåriga. Medan tidigare forskning vanligen undersökt sådana processer inom underordnade elevkategorier är fokus här riktat mot socialt och etniskt privilegierade elever.

En av de unga männen i studien beskrev inställningen till studieprestationer så här:

”Det som ger mest respekt – eller vad man ska kalla det – det är om du får bra på prov, pluggar såhär halvmycket och även har fritid.”

Resultaten från studien pekar, i likhet med andra, på att föreställningar om maskulinitet knyts till att kunna prestera utan ansträngning men öppnar för en analys där detta gäller unga män som inte identifierades som ”problemelever” utan snarare som ”idealelever”. De unga män som ingick i

studien strävande efter att vara högpresterande men ville samtidigt framstå som individuellt underpresterande, det vill säga elever som inte utnyttjat sin fulla potential. Att vara smart beskrevs som bättre än att vara ambitiös:

”Det har alltid vart så att tjejerna har haft bra betyg, men man har alltid bara tyckt att det är för att dom är ambitiösa liksom,” säger en av de unga männen.

Ett lågt engagemang associerades till att ha en stor social och kognitiv begåvning – att utan ansträngning kunna bemästra prestationskraven i skolan.

- I utvecklingsarbeten som syftar till att öka unga mäns engagemang i skolan är det viktigt att även vara lyhörd inför den roll som skyddande av självvärde och undvikande av skamkänslor spelar i dessa processer. Vem vill inte framstå som självsäker och avslappnad i motsats till ängslig, begåvad och inte enbart disciplinerad, rolig istället för tråkig, eller uppfattas som socialt kompetent och strategisk snarare än handfallen eller naiv? säger Anne-Sofie Nyström.

För mer information, kontakta Anne-Sofie Nyström, tel: 070-22 35 116, e-post: anne-sofie.nystrom@soc.uu.se

[Ladda ner och läs avhandlingen här.](#)

Uppsala universitet - kvalitet, kunskap och kreativitet sedan 1477. Forskning i världsklass och högklassig utbildning till global nytta för samhälle, näringsliv och kultur. Uppsala universitet är ett av norra Europas högst rankade lärosäten.
www.uu.se

Kontaktpersoner



Linda Koffmar

Presskontakt

biträdande presschef

Forskning, utbildning, övergripande

Linda.Koffmar@uadm.uu.se

018-471 1959

070-425 08 64